

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2018-09-14 Dnr 2018/00925-2

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över SOU 2018:25 Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering

(Ert Dnr. Fi2018/01418/DF)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I betänkandet presenteras ett flertal förslag som övergripande syftar till att svensk lagstiftning ska ge ett bättre stöd för digital utveckling och samverkan inom den offentliga sektorn. Bland författningsförslagen kan nämnas en ny reglering kring tystnadsplikt vid utkontraktering av IT-baserade funktioner till privata leverantörer när det är fråga om teknisk bearbetning eller lagring.

Kommerskollegium noterar att de EU-rättsliga aspekterna på förslagen analyseras på flera ställen i betänkandets olika avsnitt (främst i avsnitt 6.6). Kollegiet har varken några synpunkter på den analysen eller synpunkter i övrigt på betänkandets olika överväganden och förslag. Dock har kollegiet några mer allmänna kommentarer kring reglering av informationssäkerhet i informations- och kommunikationsteknik (IKT), som berörs i betänkandet. I avsnitt 9.2 avseende kartläggningsresultatet diskuteras utmaningarna i fråga om att hantera informationssäkerhet på ett koordinerat sätt när det gäller reglering och särskilt när det gäller upphandling av IT. Problemen rör komplexiteten i att formulera ett välgrundat och behovsanpassat upphandlingsunderlag. I avsnitt 9.6 (Informationssäkerhet vid utkontraktering) diskuteras relevanta krav på informationssäkerhet och krav på certifiering och hänvisning till internationella standarder (avsnitt 9.6.1).

Här har Kommerskollegium nyligen genomfört en analys som betonar vikten av koordinering mellan policyområden när myndigheter ställer krav på informationssäkerhet när det gäller IKT. Kollegiets analys diskuterar även svårigheterna i pågående regleringsinitiativ inom EU som betonar certifiering i kravställning av IKT. Cybercertifiering av IKT är en mycket långsam och kostsam process och som inte nödvändigtvis avlägsnar hot och risker i fråga om IKT utan endast visar var sårbarheter finns. Riskerna i en IKT-produkt är framför allt kopplade till miljön där produkten används. Det arbete som just nu drivs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap tillsammans med ett antal andra intressenter och som handlar om krav på IT-infrastruktur är ett exempel på ett förhållningssätt för att höja informationssäkerhet på områden som omfattas av kritisk infrastruktur nationellt så att myndigheterna samordnat får ett systemstöd (se kollegiets analys i kapitel 4.3.2) <https://www.kommers.se/In-English/Publications/2018/The-Cyber-Effect/>

Det gäller således att åstadkomma någon form av systemperspektiv där även effekterna av regleringen beaktas på ett bättre sätt. Reglerna behöver vara både proportionerliga, effektiva och anpassade till hotnivån. Som kollegiet för fram i sin analys finns det idag visserligen internationella standarder för informationssäkerhetscertifiering (cybercertifiering), t.ex. s.k. *Common Criteria* men det är ändå vanligt att länder väljer att lägga till egna nationella krav som komplement till dessa standarder (utifrån nationell säkerhet). Detta leder tyvärr lätt till tekniska handelshinder. Ett skäl till att detta sker kan vara att man inte gjort en mer noggrann analys av regleringsalternativ och vad dessa faktiskt innebär. Vad gäller bedömning av risker anser kollegiet att även om själva hotbilden normalt är olika från ett område till ett annat, så behövs en utökad kunskap och samordning mellan aktörer när det gäller informationssäkerhet när man utvecklar e-förvaltningen i Sverige. Detta skulle bättre kunna bidra till att den reglering som myndigheter beslutar blir effektiv och förutsägbar.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Agnès Courades Allebeck i närvaro av ämnesråden Heidi Lund och Ralph Eliasson, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Ralph Eliasson